

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

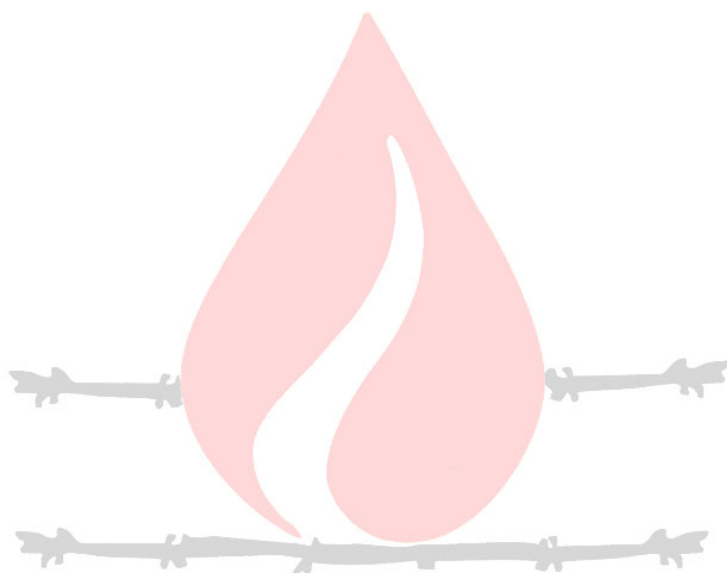
نگاهی به کارنامه حقوق بشری عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی (۷)
گزارش راهبردی ۱۴۰۱/۳۰

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

خردادماه و تیرماه ۱۴۰۱

۱۴۰۱۰۰۴۰۳۰

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

درآمد

در این گزارش تحولات مربوط به موارد نقض حقوق بشر در کشورهای عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی و موارد نقض حقوق بشر از سوی این دولت‌ها در سایر کشورهای منطقه در خرداد ماه و تیر ماه ۱۴۰۱، بر اساس مقالات، گزارش‌ها، بیانیه‌ها و اخبار آشکار به دست آمده از سازمان‌های حقوق بشری مردم‌نهاد و بین‌المللی و رسانه‌های گروهی^۱ مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای مهم این بررسی به صورت خلاصه به شرح زیر است:

الف) موارد نقض حقوق بشر در عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی

*عربستان سعودی

۱- شکنجه در عربستان سعودی: اقدامی نهادینه تحت نظارت پادشاه و ولیعهد این کشور

سازمان اروپایی - سعودی برای حقوق بشر^۲ در گزارشی در روز دوشنبه ۶ تیر ماه ۱۴۰۱، به مناسبت روز جهانی حمایت از قربانیان شکنجه در ۲۶ ماه ژوئن (یکشنبه ۵ تیر ماه) تأکید می‌کند که به رغم پیوستن عربستان سعودی به کنوانسیون مبارزه با شکنجه و دیگر رفتارهای بی‌رحمانه از سال ۱۹۹۷ میلادی، اعمال شکنجه همچنان اقدامی نهادینه در این کشور به شمار آمده که توسط نهادهای رسمی انجام می‌پذیرد.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims

of Violence

^۱ سازمان عفو بین‌الملل (Amnesty International)؛ کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی (International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICF UAE))؛ سازمان اروپایی - سعودی برای حقوق بشر (European-Saudi Organization for Human Rights (ESOHR))؛ سازمان حقوق بشری القسط (ALQST for Human Rights)؛ مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین (Bahrain Institute for Rights and Democracy (BIRD))؛ سازمان سلام برای دموکراسی و حقوق بشر (SALAM for Democracy and Human Rights)؛ فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران (International Federation of Journalists (IFJ))؛ پایگاه اینترنتی ریلیف‌وب (ReliefWeb)؛ روزنامه گاردین (The Guardian)؛ پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور (Middle East Monitor (MEMO))؛ خبرگزاری اسوشیتد پرسیس (Associated Press (AP))؛ شبکه خبری فرانس ۲۴ (France24) و شبکه خبری بی.بی.سی (BBC.Com).

^۲European-Saudi Organization for Human Rights (ESOHR)

بر اساس این گزارش، نهادهای مزبور اعم از سازمان‌های قضایی و امنیتی، به ویژه دادستانی عمومی، اداره کل تحقیقات، نیروهای امنیتی، نیروهای مرزی و ... مستقیماً وابسته به ملک سلمان و محمد بن سلمان، پادشاه و ولیعهد عربستان بوده و فارغ از هر گونه هراس از مجازات، با تکیه بر حمایت عالی‌ترین مقام سیاسی کشور به اعمال شکنجه، سوءرفتار و خشونت و ناپدیدسازی‌های قهری، از زمان دستگیری افراد تا صدور حکم برای آنها می‌پردازند.

این سازمان حقوق بشری همچنین به مستندسازی استفاده نیروهای ویژه و اضطراری - وابسته به ریاست امنیتی کشور از سال ۲۰۱۷ میلادی - از خشونت و سلاح‌های سنگین در خلال یورش‌ها، از جمله در قبال جنبش مردمی به پا خواسته در منطقه قطیف پرداخته است.

بر مبنای مستندات این نهاد حقوق بشری، افراد دستگیر شده در دوران بازجویی‌ها، عمدتاً با هدف اخذ اعتراف و یا انتقام، تحت شکنجه‌های جسمی و روحی، از جمله شوک‌های الکتریکی، آزار و اذیت جنسی، شلاق زدن و غرق‌سازی قرار می‌گیرند که در برخی مواقع به مرگ و یا آسیب‌ها و ناتوانی‌های دائمی آنها منجر می‌شود. گفتنی است که این موارد در قبال زنان فعال زندانی، همچون لجین الهذلول و ایمان النجفان نیز به اجراء در آمده است.

اسناد سازمان اروپایی - سعودی برای حقوق بشر همچنین حاکی از آن است که قضات عربستان سعودی اتهامات مبنی بر اعمال شکنجه و سوءرفتار را عمدتاً نادیده گرفته، از انجام تحقیق در زمینه اظهارات متهمان در این رابطه امتناع کرده و آنها را ناکزیر به تأیید اعترافات اجباری خود و حتی در برخی موارد تهدید متهمان به مورد بازجویی و شکنجه قرار گرفتن مجدد می‌کنند، در شرایطی که آنها حاضر به تأیید اظهارات خود نباشند.

گفتنی است که ریاست امنیتی کشور نزدیک به ۲۰ زندان و بازداشتگاه در سراسر عربستان را تحت نظارت خود دارد که از میان مهمترین و امنیتی‌ترین آنها می‌توان به زندان الحائر، زندان دمام، زندان ذهبان و زندان الطرفیه اشاره کرد که زندانیان در آنها تحت اشکال مختلف شکنجه و سوءرفتار قرار می‌گیرند.

این در حالی است که روند شکنجه و سوءرفتار علیه مدافعان حقوق بشر حتی پس از صدور حکم‌شان تداوم یافته که از جمله می‌توان به مورد حمله قرار گرفتن محمد

القحطانی اشاره کرد که سرانجام منجر به مبادرت ورزیدن وی به اعتصاب غذاهای مکرر شد و یا عبدا... الحامد، دیگر مدافع حقوق بشر، که در ماه آوریل سال ۲۰۲۰ میلادی به دلیل بی‌اعتنایی‌های پزشکی جان خود را در زندان از دست داد.

این سازمان حقوق بشری در پایان گزارش خود تصریح می‌کند که اعمال شکنجه بر اساس حقوق بین‌الملل، جرم به شمار آمده و از این رو به منظور تحقق عدالت، عاملان این جرم باید مسئول به شمار آیند - جرمی که به طور گسترده در عربستان سعودی به وقوع پیوسته و حتی کودکان نیز از آن معاف نبوده‌اند.^۳

۲- آزادی جوان‌ترین زندانی سیاسی مواجه با خطر اعدام در عربستان

به گزارش شبکه خبری بی.بی.سی در روز جمعه ۳ تیر ماه ۱۴۰۱، مرتجی قریریس، از شیعیان عربستان، که در سال ۲۰۱۴ میلادی به اتهام شرکت در اعتراض‌های بهار عربی دستگیر و در آستانه اجراء حکم اعدام قرار گرفته بود، از زندان آزاد شده است. گفتنی است که او در زمان برپایی اعتراض‌های شیعیان در استان شرقی و نفت‌خیز این کشور در سال ۲۰۱۱ میلادی، ۱۱ ساله و در زمان دستگیری حدوداً ۱۳ ساله بوده و از وی به عنوان جوان‌ترین زندانی سیاسی عربستان سعودی نام برده شده است.

بر اساس این گزارش، شیعیان عربستان همواره از قرار گرفتن در معرض تبعیض شکایت کرده و اظهار داشته‌اند که با آن‌ها در قیاس با جوامع سنی این کشور، همانند شهروندان درجه دوم رفتار می‌شود.

گزارش شبکه خبری بی.بی.سی یادآور می‌شود که اعتراض‌های شیعیان در عربستان در زمان بهار عربی با سرکوب خشونت‌بار نیروهای امنیتی مواجه و در پی آن بسیاری از معترضان دستگیر و اعدام شده‌اند.

^۳ گزارش سازمان اروپایی - سعودی برای حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

بنا بر اظهارات فعالان حقوق بشری، به رغم این که مرتجی قریریص در سال ۲۰۱۴ میلادی دستگیر شده بود، برای سالیان متمادی بدون محاکمه در زندان محبوس بوده و به گزارش روزنامه گاردین به طور متداوم به سلول انفرادی انتقال می‌یافته است، تا این که سرانجام در سال ۲۰۱۸ میلادی و زمانی که به سن ۱۸ سالگی رسید، محاکمه و متهم به عضویت در گروه‌های تروریستی تندرو شد، در عین حال که برادر بزرگترش نیز متهم به پرتاب کوکتل مولوتف به سوی یک پاسگاه پلیس شده بود.

در ادامه این گزارش آمده است که دادستان‌های سعودی با استناد به اعترافات تحت شکنجه ادعایی خواستار مجازات اعدام برای مرتجی قریریص شدند و در آن زمان برخی از فعالان هشدار دادند که این زندانی سیاسی با خطر به صلیب‌کشیده شدن مواجه است؛ اما سرانجام بر اثر فشارهای بین‌المللی جهت آزاد نمودن این کودک مجرم، وی در آغاز به ۱۲ سال و سپس ۸ سال حبس محکوم شد و از آن جا که هشت سال گذشته را در زندان سپری کرده بود، عملاً زمان آزادی‌اش فرا رسیده بود.

بنا بر این گزارش، اگر چه آزادی مرتجی قریریص با استقبال نهادهای مدافع حقوق بشر رو به رو شده، اما این نهادها خاطرنشان کرده‌اند که وی در این مدت با فشارهای روانی و جسمی قابل توجهی مواجه بوده است.^۴

۳- تخریب‌های گسترده و تخلیه‌های اجباری در سایه موارد نقض حقوق بشر و

تبعیض Organization for Defending Victims

به گزارش سازمان عفو بین‌الملل در روز چهارشنبه اول تیر ماه ۱۴۰۱، تداوم طرح تخریب منازل و اماکن و تخلیه گسترده شهروندان که بخشی از راهبرد محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی، در راستای تحقق برنامه چشم‌انداز ۲۰۳۰ به شمار آمده و زندگی ۵۵۸ هزار تن از مردم این کشور در بیش از ۶۰ منطقه از شهر ساحلی جده را تحت تأثیر قرار داده است، با

^۴ گفتنی است که در عربستان سعودی، مجازات اعدام به طور معمول از طریق گردن‌زدن اجراء می‌شود. با این حال در این کشور به صلیب‌کشیده شدن نیز برای جرائم بزرگ‌تر همچنان به اجرا در می‌آید.

^۵ گزارش شبکه خبری بی.بی.سی. قابل بازیابی در لینک:

موازن بین‌المللی حقوق بشر مغایر بوده و موجب اعمال تبعیض علیه شهروندان خارجی ساکن عربستان شده است. از این رو، این نهاد حقوق بشری خواستار پایان بخشیدن به تخلیه‌های اجباری ساکنان این مناطق شده است.

این در حالی است که روزنامه سعودی گزت در ماه ژانویه سال جاری میلادی از طرح جبران خسارات شهروندان این مناطق به استثناء افراد دارای ملیت‌های خارجی که ۴۷ درصد از افراد اخراج شده را تشکیل می‌دهند، خبر داده است که اعمال تبعیض علیه آن‌ها به شمار می‌آید و بنا بر اظهارات مقام‌های این کشور ارزش این خسارات تنها پس از تخریب ساختمان‌ها ارزیابی خواهد شد.

بر این اساس، اسناد شهرداری جده حاکی از آن است که طرح‌های این پروژه تقریباً سه سال پیش نهایی شده، حال آن که مقام‌های سعودی در زمینه مشارکت در فرآیند مشاوره با ساکنان این منطقه، اطلاع‌رسانی به آن‌ها، تعیین میزان خسارات و ارائه آن به شهروندان این منطقه پیش از انجام تخریب‌ها ناکارآمد عمل کرده‌اند. از سوی دیگر موارد دهشتبار سوءاستفاده و نقض حقوق بشر در این کشور همچنان به تیره و تار شدن اعتبار آن در سطح جهانی انجامیده است.

بنا بر سند رسمی مشاهده شده توسط سازمان عفو بین‌الملل، مدت زمان اطلاع به ساکنان یکی از مناطق جده جهت تخلیه تا ۲۴ ساعت و در مناطق دیگر این شهر ما بین یک تا شش هفته بوده است.

گفتنی است که همزمان رسانه‌های حکومتی در حال ارائه گفتمانی مبتنی بر انگ زدن به مردم ساکن این مناطق هستند با این ادعا که اکثریت شهروندان برخی از نواحی این منطقه مهاجران غیرقانونی و مناطق مزبور مملو از بیماری، جرم و جنایت، مواد مخدر و سرقت بوده و ساکنان آن ناقض نظام اقامتی و شغلی کشور هستند.

در پایان این گزارش آمده است که مردم جده از هراس از مواجهه با اقدامات تلافی‌جویانه حکومت از اعتراض به این اقدامات، اطلاع‌رسانی در این زمینه و احقاق حقوق خود امتناع می‌ورزند، چرا که که سرنوشت عبدالرحیم الحویطی را به خاطر دارند که پس از رهبری

مردم این منطقه با هدف سازماندهی اعتراضات در قبال تصرف املاک از سوی حکومت، در ماه آوریل سال ۲۰۲۰ میلادی توسط نیروهای امنیتی به قتل رسید^۱.

۴- پنج سال سرکوب ظالمانه تحت حاکمیت محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی

سازمان حقوق بشری القسط^۲ در گزارشی در روز سه‌شنبه ۳۱ خرداد ماه ۱۴۰۱، به گذشت ۵ سال از حاکمیت محمد بن سلمان بر عربستان اشاره و خاطرنشان می‌کند که حکمرانی به شدت متمرکز و خودکامه بن سلمان، در روند سرکوب خشونت‌بار و بی‌سابقه آزادی بیان و مخالفان و سوءاستفاده‌های حقوق بشری فاحش نمایان است، اگر چه که خود داعیه اجرای اصلاحات لیبرال را دارد.

بر اساس این گزارش، نهاد امنیتی این کشور به دستگیری خودسرانه صدها تن از مدافعان حقوق بشر، شخصیت‌های مذهبی، اساتید دانشگاه، نویسندگان و در حقیقت تمامی منتقدان حکومت پرداخته، در عین حال که مقام‌های دولتی، تجار و حتی اعضاء خانواده سلطنتی نیز قربانی خشم مقام‌های کنونی این کشور شده‌اند.

از سوی دیگر، ایجاد تغییرات قانونی واپس‌گرایانه، از جمله بازنگری در قانون مبارزه با تروریسم در سال ۲۰۱۷ میلادی که مجازات تمامی افرادی را رقم می‌زند که به طور مستقیم یا غیرمستقیم پادشاه یا ولیعهد عربستان را به گونه‌ای توصیف می‌کنند که موجب آسیب وارد آمدن به دین یا عدالت شود، از جمله عواملی است که سرکوب‌ها در این کشور را تحکیم می‌نماید.

بنا بر این گزارش، بسیاری از افرادی که از سوی حکومت مورد هدف قرار گرفته‌اند، در نظام گسترده و پیچیده زندان‌های این کشور و عاری از هر گونه نظارت مستقل به حبس درآمده و این در حالی است که از زمان روی کار آمدن محمد بن سلمان، نقض حقوق زندانیان، از جمله شکنجه خشونت‌بار آنها در اماکن غیررسمی افزایش یافته است -

^۱ گزارش سازمان عفو بین‌الملل. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2022/06/saudi-arabia-mass-demolitions-and-forced-evictions-marred-by-violations-and-discrimination>

^۲ALQST for Human Rights

اقداماتی که تحت نظارت مقام‌های عالی‌رتبه نزدیک به ولیعهد سعودی، از جمله در رابطه با سرکوب مخالفان در خارج از کشور و در فضای مجازی نیز انجام پذیرفته است. از سوی دیگر در پی قتل وحشیانه جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار سعودی در سال ۲۰۱۸ میلادی، نقش شخص بن سلمان در برخی از پرونده‌ها نمایان شده است - حادثه‌ای که انیس کالامار، گزارشگر ویژه وقت سازمان ملل در زمینه اعدام‌ها فراقضایی، شتابزده یا خودسرانه شواهد معتبری در زمینه مسئولیت ولیعهد سعودی در این قتل را ارائه نموده و گزارش ارزیابی نهادهای اطلاعاتی ایالات متحده نیز حاکی از تأیید این عملیات از سوی بن سلمان بوده است.

در ادامه این گزارش می‌خوانیم که بن سلمان در قبال افزایش انتقادهای بین‌المللی از کارنامه حقوق بشری تیره و تاریک عربستان سعودی، تلاش نمود تا با ارائه طرح‌هایی چون، «چشم‌انداز ۲۰۳۰» و اجرای پروژه‌هایی چون، کلان‌شهر نئوم، همچنین اعمال اصلاحات اجتماعی محدود، چهره کشور را ترمیم نماید، هر چند که این موارد همواره با سوءاستفاده‌های بیشتر همراه بوده و دعاوی حکومت در زمینه لغو مجازات اعدام برای کودک‌مجرمان، اصلاح نظام کفالت و رعایت حقوق زنان به طور کامل به اجراء درنیامده و از شکاف‌های قانونی برخوردار است.

مطابق با گزارش حاضر، تنها به کمک فشارهای بین‌المللی متداوم می‌توان مقام‌های سعودی را سرانجام ناگزیر به انجام پیشرفت‌های معنادار در زمینه احترام به حقوق بشر و آزادی‌ها در این کشور نمود.^۸

۵- سرکوب زائران حج از سوی مقام‌های سعودی

به گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور در روز جمعه ۲۷ خرداد ماه ۱۴۰۱، شماری از سازمان‌های حقوق بشری و نهادهای اسلامی با راه‌اندازی کارزار به مدیریت

^۸ گزارش سازمان حقوق بشری القسط. قابل بازیابی در لینک:

سازمان حقوق بشری سند^{۱۰} تحت عنوان #Hajj is not safe (حج ایمن نیست) به افشا - از نگاه این سازمان‌ها - موارد نقض حقوق بشر و سوءاستفاده‌هایی پرداخته‌اند که توسط مقام‌های عربستان سعودی علیه زائران حج و عمره انجام پذیرفته است. این نهادهای حقوق بشری با صدور بیانیه‌ای تصریح نمودند که کارزار مزبور در واکنش به موارد مکرر و متداوم نقض حقوق بشر آغاز شده که از سوی مقام‌های سعودی صورت پذیرفته است.

بر اساس این بیانیه، مقام‌های عربستان متهم به ترغیب زائران به سفر به این کشور از طریق صدور روادید مراسم حج و عمره، با هدف دستگیری، حبس، اخراج و انتقال آن‌ها به کشورهای هستند که در آن‌ها در معرض خطر جانی قرار می‌گیرند. به عبارت دیگر مقام‌های سعودی از حج و عمره به عنوان ابزاری جهت سرکوب زائران، حذف مخالفان و حمایت از برخی از رژیم‌های خودکامه استفاده می‌کنند. بنا بر این بیانیه، مسلمانان اقلیت ایغور چینی در صدر فهرست گروه‌هایی قرار دارند که دولت سعودی در جریان مراسم حج مورد هدف قرار داده و بر اساس گزارش‌های دریافتی بسیاری از آن‌ها را تحویل مقام‌های چینی داده است.

سازمان حقوق بشری سند در گزارش سالانه خود که در ماه مه انتشار یافت، نقض متداوم و فاجعه‌بار حقوق بشر و تداوم سیاست حبس خودسرانه، ناپدیدسازی قهری و اعمال شکنجه‌های خشونت‌بار در زندان‌های عربستان را نشانی از عزم رژیم سعودی در راستای تداوم اجرای این سیاست‌ها در مدیریت کشور به شمار آورده است.^{۱۱}

Organization for Defending Victims
of Violence

^{۱۰}Sanad Human Rights Organisation

^{۱۱} گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20220617-saudi-repress-dissident-pilgrims-hajj-is-not-safe-campaign-launched-by-rights-groups>

۶- درخواست سازمان‌های جامعه مدنی از کشورهای عضو سازمان ملل جهت حمایت از اقدام شورای حقوق بشر در قبال عربستان سعودی، با توجه به تداوم سوءاستفاده‌های جدی حقوق بشری در این کشور

سازمان حقوق بشری القسط به همراه سازمان عفو بین‌الملل، دیده‌بان حقوق بشر و مرکز حقوق بشر خلیج (فارس)^۱ در روز چهارشنبه ۲۵ خرداد ماه از کشورهای عضو سازمان ملل درخواست نموده‌اند تا از اقدام مشترک شورای حقوق بشر در راستای مسئول به شمار آوردن عربستان سعودی در قبال تعهدات حقوق بشری بین‌المللی خود حمایت به عمل آورند.

این سازمان‌های جامعه مدنی یادآور شده‌اند که مقام‌های سعودی در ماه مارس سال ۲۰۲۲ میلادی با اعدام ۸۱ تن، بزرگترین اعدام دسته جمعی به ثبت رسیده در دهه‌های اخیر را رقم زده‌اند، در حالی که دست کم ۴۱ تن از اعدام‌شدگان از اقلیت شیعیان این کشور بوده که برای مدت‌های مدید رنج سرکوب خشونت‌بار دولت عربستان را متحمل شده‌اند.

بر اساس این گزارش، بیانیه‌های مشترک ارائه شده در جلسات چهلم، چهل و دوم و چهل و پنجم شورای حقوق بشر از سوی کشورهای ایسلند، استرالیا و دانمارک به گام‌های مثبتی چون، آزادی مشروط چندین تن از زنان مدافع حقوق بشر و همچنین تخفیف مجازات اعدام افرادی انجامیده که در دوران کودکی مرتکب جرم شده بودند، از جمله علی النمر،

داوود المرهون و عبدا... الظاهر.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

این در حالی است که مقام‌های سعودی در پرداختن به دیگر نگرانی‌های اعضای شورای حقوق بشر ناکارآمد عمل کرده و وضعیت حقوق بشر در این کشور به گونه قابل ملاحظه‌ای رو به وخامت نهاده است که از جمله می‌توان به مواردی چون، دستگیری و حبس خودسرانه افراد به دلیل بهره‌مندی صلح‌آمیز آنان از حقوق بنیادین خود، استفاده خودسرانه از ممنوعیت‌های سفری علیه فعالان و خانواده‌های‌شان، بی‌اعتنایی عامدانه پزشکی در قبال زندانیان، منجر به مرگ برخی از آن‌ها، حبس کارگران مهاجر و

خانواده‌های‌شان در شرایط غیرانسانی و صدور احکام حبس طولانی مدت برای شماری از منتقدان مسالمت‌جو در پی برگزاری محاکمه‌های به شدت ناعادلانه اشاره کرد.

این گزارش در ادامه خاطر نشان می‌کند که دعاوی مقام‌های سعودی در رابطه با پایان دادن به صدور حکم اعدام برای کودک مجرمان همچنان از عیوب چشمگیری برخوردار است که به عنوان نمونه می‌توان به صدور مجدد حکم اعدام علیه عبدال... الحویطی^{۱۲} در ماه مارس سال جاری میلادی اشاره کرد که بر اساس اعترافات تحت شکنجه و متناقض با ضمانت‌های محاکمه عادلانه صادر شده است.

مطابق با این گزارش، تداوم نقض حقوق زنان در زمینه سفر و اعمال تبعیض علیه آن‌ها به واسطه قیومیت مردسالارانه، اعمال محدودیت‌های شدید علیه مدافعان حقوق بشری که به طور مشروط از حبس آزاد شده، تداوم حبس شمار زیادی از مدافعان حقوق بشر یا مواجهه آن‌ها با ممنوعیت‌های سفری خودسرانه، همچنان نمایانگر امتناع حکومت از ایجاد فضای لازم برای فعالیت جامعه مدنی است.

از این رو در پایان این گزارش از تمامی کشورها درخواست شده تا در پنجاهمین جلسه شورای حقوق بشر اقدامات لازم در این زمینه را اتخاذ نموده و از نظارت و گزارش‌دهی در زمینه وضعیت حقوق بشر در عربستان سعودی اطمینان حاصل نمایند.^{۱۳}

*بحرین سازمان دفاع از قربانیان خشونت

۱- شکنجه در بحرین: ضرورت پایان یافتن فرهنگ مصونیت از مجازات

سازمان سلام برای دموکراسی و حقوق بشر^{۱۴} در روز یکشنبه ۵ تیر ماه ۱۴۰۱ و به مناسبت روز جهانی حمایت از قربانیان شکنجه، با انتشار گزارشی تفصیلی در این زمینه از دولت بحرین درخواست نموده تا با بهره‌مندی از فرصت ایجاد تغییرات گسترده در کابینه وزراء این کشور، یک بار برای همیشه به استفاده از شکنجه پایان بخشد.

^{۱۲} 'Abdullah al-Huwaiti

^{۱۳} گزارش سازمان حقوق بشری القسط، قابل بازیابی در لینک:

<https://www.alqst.org/en/post/civil-society-organisations-urge-un-member-states-to-take-council-action-on-saudi-arabia>

^{۱۴} SALAM for Democracy and Human Rights

این گزارش یادآوری می‌کند که دولت بحرین در دهه پیش روی خیزش سال ۲۰۱۱ میلادی، به سازمان‌دهی سرکوب متداوم حقوق بشر پرداخته است و از این رو رهبری جدید در میانه برنامه‌ریزی‌ها جهت تدوین راهبرد حقوق بشری، باید انگیزه نوینی در راستای خاتمه دادن به این گونه اقدامات را فراهم آورد.

بر اساس این گزارش، دولت بحرین اقدام به تحدید حقوق و آزادی‌ها و تحمیل فرهنگ ارباب نموده، در حالی که اعمال شکنجه همواره یکی از ابزارهای آن جهت تحقق اهداف خود در این زمینه به شمار آمده است. دولت این کشور همچنین شماری از دستگیری‌های خودسرانه، ناپدیدسازی‌های قهری و اجراء احکام اعدام را رقم زده است - از جمله احکامی که در پی برگزاری دادگاهی ناعادلانه صادر شده بودند.

گزارش حاضر خاطر نشان می‌کند که اگر چه دولت بحرین مقام‌های متهم به نقض حقوق بشر را مورد محاکمه قرار داده، اما نتایج این پرونده‌ها همچنان مبهم باقی مانده و ناقضان احتمالی حقوق بشر توسط فضای مصونیت از مجازات مورد حمایت قرار گرفته‌اند.

از سوی دیگر، دولت بحرین در زمینه اجراء اصلاحات معنادار در رابطه با استفاده از شکنجه به طور سیستماتیک ناکارآمد عمل کرده است - از جمله اصلاحاتی را که ذیل بررسی‌های کمیسیون مستقل تحقیق بحرین در سال ۲۰۱۱ میلادی متعهد به اجراء آن شده و توصیه‌هایی که متعاقب آن از سوی نهادهای معاهداتی حقوق بشری سازمان ملل ارائه شده بودند.

در این گزارش همچنین می‌خوانیم که چگونه استفاده از شکنجه تحت لوای فرهنگ معافیت از مجازات قرار گرفته که برای مدت‌های مدید در نظام قضایی بحرین به اجراء در آمده و نتیجه دیرپای آن در یک دهه سرکوب و گریز از جبران خسارات قربانیان شکنجه نمایان است.

بر این اساس، فرهنگ فراگیر مصونیت از مجازات موجب تباهی تمامی حقوق و حمایت‌های تعبیه شده ذیل معاهدات حقوق بشری بین‌المللی، از جمله در ارتباط با مدافعان حقوق بشر، زنان، بهره‌مندی از حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و حقوق

کارگران مهاجر می‌شود و از این رو تداوم استفاده از شکنجه در بحرین سایه‌ای بر روی تمامی حقوق و آزادی‌ها می‌افکند.

این گزارش در پایان از دولت بحرین درخواست می‌کند تا به مناسبت روز جهانی حمایت از قربانیان شکنجه، به استفاده از شکنجه پایان بخشیده، تمامی عاملان ادعایی اعمال شکنجه و سوءرفتار را مسئول به شمار آورده، بی‌درنگ گام‌هایی در راستای پایبندی به تعهدات حقوق بشری بین‌المللی خود برداشته و توصیه‌های ارائه شده در بررسی‌های دوره‌ای جهانی پیشین و کمیته‌های ضد شکنجه و حقوق بشر سازمان ملل را به اجرا در آورد.

از دیگر درخواست‌های این سازمان حقوق بشری از دولت بحرین می‌توان به ضرورت تعهد شفافانه و آشکارا به جبران خسارات قربانیان شکنجه و سوءرفتار، انجام تحقیق در زمینه تمامی متهمان به اعمال شکنجه و سوءرفتار و محاکمه آن‌ها در فرآیندی قضایی، آزاد نمودن افرادی که اعترافات‌شان تحت شکنجه اخذ شده و محاکمه مجدد آن‌ها بر اساس موازین بین‌المللی و اذعان به درهم‌تنیدگی و به‌هم پیوستگی تمامی معیارهای حقوق بشری اشاره کرد.^{۱۵}

۲- ضرورت آزادی زندانیان سیاسی در آستانه روز جهانی حمایت از قربانیان شکنجه

به گزارش مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین^{۱۶} در روز چهارشنبه اول تیر ماه ۱۴۰۱، فعالان و نمایندگان سازمان‌های مردم‌نهاد در مقابل سفارت بحرین در لندن گرد هم آمدند تا یازدهمین سالگرد محکومیت و حبس شخصیت‌های معارض و مدافع حقوق بشر سرشناس بحرینی را یادآور شده، به تداوم حبس خودسرانه آن‌ها اعتراض کرده و خواستار آزادی‌شان شوند.

بنا بر این گزارش، رویداد مزبور در آستانه روز جهانی حمایت از قربانیان شکنجه در ۲۶ ماه ژوئن (یکشنبه ۵ تیر ماه) برگزار شده تا بار دیگر مخاطرات قریب‌الوقوع پیش روی زندانیانی چون، محمد رمضان و حسین موسی را متذکر شود که بر اساس اعترافات اخذ

^{۱۵} سازمان سلام برای دموکراسی و حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

<https://salam-dhr.org/report-torture-in-bahrain-end-the-culture-of-impunity>

^{۱۶}Bahrain Institute for Rights and Democracy (BIRD)

شده تحت شکنجه و در پی حضورشان در اعتراضات دموکراسی خواهانه صلح آمیز در بحرین محکوم به اعدام شده‌اند.

گفتنی است که به رغم درخواست دیده‌بان حقوق بشر سازمان ملل جهت آزادی بی‌درنگ و جبران خسارات این دو جوان، آن‌ها همچنان با خطر قریب‌الوقوع اعدام مواجه هستند. مطابق با این گزارش، پرونده‌های حسن مشیمع^{۱۷} عبدالهادی الخواجه^{۱۸} و دکتر عبدالجلیل السنکیس^{۱۹} از دیگر موارد مطرح شده در این رویداد بوده که حاضران خواستار آزادی بی‌درنگ و بدون قید و شرطشان شده‌اند. لازم به یادآوری است که عبدالجلیل السنکیس به دلیل اقدام مقام‌های زندان به مصادره خودسرانه پژوهش وی، نزدیک به یک سال است که در اعتصاب غذا به سر می‌برد.

همچنین ایستر کارمایکل^{۲۰} نماینده پارلمان بریتانیا، ضمن ابراز همبستگی با تمامی زندانیان سیاسی بحرین، بر ناکارآمدی دولت بریتانیا در زمینه درخواست از حکومت این کشور جهت آزاد کردن رهبران سیاسی و زندانیان عقیدتی - سیاسی احتمالی تأکید نمود.^{۲۱}

*امارات متحده عربی

۱- ضرورت مسئول به شمار آوردن امارات متحده عربی از سوی کمیته ضد شکنجه

سازمان ملل سازمان دفاع از قربانیان خشونت

کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی^{۲۲}، مرکز حقوق بشر خلیج (فارس)^{۲۳}، سرویس بین‌المللی حقوق بشر^{۲۴} و سازمان جهانی مبارزه با شکنجه^{۲۵} بیانیه‌ای را به کمیته

^{۱۷}Hasan Mushaima
^{۱۸}Abdulhadi AlKhawaja
^{۱۹}Abduljalil AlSingace
^{۲۰}Alistair Carmichael

^{۲۱} گزارش مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین. قابل بازیابی در لینک:

<https://birdbh.org/2022/06/calls-renewed-for-the-release-of-bahraini-opposition-leaders-and-activists-ahead-of-un-international-day-in-support-of-victims-of-torture>

^{۲۲}International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICF UAE)

^{۲۳}Gulf Centre for Human Rights (GCHR)

^{۲۴}International Service for Human Rights (ISHR)

^{۲۵}World Organisation Against Torture (OMCT)

ضد شکنجه سازمان ملل که هفتاد و چهارمین جلسه آن در روزهای ۲۲ و ۲۳ تیر ماه سال جاری برگزار خواهد شد، ارائه کرده‌اند - بیانیه‌ای که به مستندسازی تداوم اعمال شکنجه و سوءاستفاده در زندان‌های امارات متحده عربی، از جمله حبس انفرادی طولانی مدت می‌پردازد.

بر اساس این بیانیه که به مناسبت روز جهانی حمایت از قربانیان شکنجه (۲۶ ژوئن) توسط کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی انتشار یافته، کشور امارات باید به دلیل اعمال شکنجه و سوءرفتار علیه مدافعان حقوق بشر و فعالان در زندان‌ها و بازداشتگاه‌های محرمانه، از سوی کمیته ضد شکنجه سازمان ملل مسئول به شمار آید.

بنا بر این بیانیه، مقام‌های امارات متحده عربی شماری از مدافعان حقوق بشر، فعالان سیاسی، روزنامه‌نگاران و منتقدان را مورد پیگرد قرار داده و محبوس نموده و همچنین به خاموش کردن سیستماتیک صداها، مخالف صلح‌آمیز پرداخته‌اند. به عبارت دیگر، سرکوب حق آزادی بیان در این کشور به حدی بوده که می‌توان گفت در حال حاضر آزادی‌های مدنی در این کشور عملاً وجود خارجی ندارند.

این چهار نهاد حقوق بشری در بیانیه خود از دولت امارات متحده عربی درخواست کرده‌اند تا پروتکل اختیاری کمیته ضد شکنجه را تصویب و با انجام تحقیق و مورد پیگرد قرار دادن عاملان شکنجه در این کشور، از جبران خسارات حقوقی آسیب‌دیدگان اطمینان حاصل نماید. **سازمان دفاع از قربانیان خشونت**

سازمان‌های حقوق بشری نگارنده این بیانیه همچنین از سازمان ملل درخواست نموده‌اند تا با تحت فشار قرار دادن مقام‌های امارات متحده عربی امکان بازدید گزارشگران ویژه سازمان ملل از زندانیان سیاسی - عقیدتی را فراهم آورد.

بر این اساس، بیانیه این نهاد‌های حقوق بشری به ارائه تصویری کلی از پدیده شکنجه در امارات متحده عربی، از جمله قوانین و تعهدات بین‌المللی آن، اعمال شکنجه و رفتارهای بی‌رحمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز در زندان‌ها، به ویژه در قبال مدافعان حقوق بشر و سایر

زندانیان، از جمله زنان، استفاده از اعترافات اجباری، عدم جبران خسارات قربانیان شکنجه و واکنش حکومت این کشور در قبال گزارش‌های شکنجه پرداخته است.^{۲۶}

۲- اقدام سازمان ملل به بررسی اعمال شکنجه علیه آلبرت داگلاس^{۲۷} توسط حکومت امارات متحده عربی

به گزارش کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی در روز جمعه ۳ تیر ماه ۱۴۰۱، طوماری در رابطه با مورد شکنجه قرار گرفتن آلبرت داگلاس، شهروند بریتانیایی، به کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل، کارگروه حبس‌های خودسرانه و گزارشگر ویژه سازمان ملل در زمینه شکنجه و دیگر رفتارهای بی‌رحمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز ارائه شده است.

بر اساس این گزارش، آلبرت داگلاس به مدت یک سال و نیم در امارات متحده عربی محبوس شده و در دوران حبس خود در معرض موارد فاحش نقض حقوق بشر و شکنجه قرار گرفته به گونه‌ای که دچار آسیب‌ها و صدمات دائمی شده است.

گفتنی است که وزارت خارجه بریتانیا دغدغه‌های خود در این زمینه را به مقام‌های امارات متحده عربی انتقال داده و آن‌ها نیز در پاسخ، گروهی از پزشکان را جهت بررسی دعاوی داگلاس منصوب نموده‌اند. اما به رغم اذعان پزشکان به صحت این موارد و وجود شواهد فیزیکی آشکار مبنی بر این که این شهروند بریتانیایی مورد ضرب و شتم قرار گرفته، وی همچنان به طور خودسرانه در دبی محبوس مانده و تا کنون اقدامی جهت مجازات عاملان شکنجه او انجام نشده است.

مطابق با این گزارش، طومار مزبور صدمات دهشتباری را که داگلاس متحمل و به دلیل آن‌ها ناگزیر به انجام جراحی شده را تبیین نموده و این در حالی است که وی باید تحت

^{۲۶} بیانیه کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی، مرکز حقوق بشر خلیج (فارس)، سرویس بین‌المللی حقوق بشر و سازمان جهانی مبارزه با شکنجه. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.icfuae.org.uk/press-releases-research-and-publications-reports-campaigns/united-arab-emirates-must-be-held>

^{۲۷}Albert Douglas

عمل‌های جراحی دیگر نیز قرار گیرد، با توجه به این که مراقبت‌های پزشکی لازم در زمان مقتضی از وی به عمل نیامده است.^{۲۸}

۳- ضرورت آزادی دکتر محمد الرکن^{۲۹} در خلال یک ماه آتی

به گزارش کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی در روز دوشنبه ۳۰ خرداد ماه ۱۴۰۱، حکم حبس ده ساله دکتر محمد الرکن، وکیل سرشناسی که برای مدت‌های مدید به ارائه مشاوره‌های حقوقی به قربانیان نقض حقوق بشر در امارات متحده عربی می‌پرداخت، در ماه آتی میلادی (ژوئیه) به پایان می‌رسد.

لازم به یادآوری است که وی یکی از اعضای گروه موسوم به «یو.ای.ای ۵»^{۳۰} به شمار می‌آید - ۵ مدافع حقوق بشری که در ماه نوامبر سال ۲۰۱۱ میلادی به دلیل فعالیت‌های حقوق بشری خود در آغاز محکوم به تحمل حبس و سپس در پی صدور حکم عفو ریاست‌جمهوری آزاد شدند.

بر اساس این گزارش، دکتر الرکن بار دیگر در ماه ژوئیه سال ۲۰۱۲ میلادی دستگیر و به مدت ۸ ماه بدون ارتباط با وکیل و خانواده خود در مکانی نامعلوم نگاه داشته شد و سپس در ماه ژوئیه سال ۲۰۱۳ میلادی، دیوان عالی فدرال امارات متحده عربی وی را به همراه ۱۳۲ تن دیگر، به دلیل امضاء طوماری مجازی مبنی بر درخواست جهت ایجاد اصلاحات دموکراتیک در کشور به تحمل ۱۰ سال حبس محکوم نمود.

گفتنی است که وی در پی برگزاری دادگاه دسته‌جمعی به شدت ناعادلانه موسوم به «یو.ای.ای ۹۴»^{۳۱} که جهت محاکمه وکلای حقوق بشر، قضات و فعالان دانشجویی تشکیل شده بود، مورد محکومیت قرار گرفت.

^{۲۸} گزارش کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.icfuae.org.uk/news/un-review-uae%E2%80%99s-torture-british-national-albert-douglas>

^{۲۹}Dr. Mohammed Al-Roken

^{۳۰}UAE 5

^{۳۱}UAE 94

حال با توجه به پایان رسیدن محکومیت ۱۰ ساله وی، کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی از مقام‌های امارات درخواست می‌کند تا دکتر محمد الرکن را بی‌درنگ و بدون قید و شرط، در زمان مقرر و بدون هر گونه تأخیر منتج از بر بهانه‌های واهی آزاد نمایند.

این نهاد حقوق بشری همچنین از مقام‌های امارات درخواست کرده است تا تمامی تدابیر لازم جهت تضمین سلامت جسمی و روحی و امنیت دکتر محمد الرکن را فراهم آورده و اطمینان حاصل نمایند که تمامی وکلای حقوق بشر در این کشور تحت هر شرایطی امکان بهره‌مندی از حقوق حرفه‌ای مشروع خود را داشته و قادر به انجام وظایف قانونی خود بدون هراس از مواجهه با هر گونه اقدام تلافی‌جویانه و فارغ از تمامی محدودیت‌ها، از جمله آزار و اذیت قضایی هستند.^{۳۲}

۴- درخواست سازمان ملل از امارات متحده عربی جهت آزاد کردن شهروند بریتانیایی محبوس در دبی از سال ۲۰۰۸ میلادی

به گزارش روزنامه گاردین در روز جمعه ۲۷ خرداد ماه ۱۴۰۱، مقام‌های سازمان ملل از حکومت امارات متحده عربی درخواست نموده‌اند تا رایان کورنلیس،^{۳۳} تاجر بریتانیایی ۶۸ ساله‌ای را که از سال ۲۰۰۸ میلادی در این کشور به حبس درآمده، بی‌درنگ آزاد کند. بر اساس حکم کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل، کورنلیس از سال ۲۰۰۸ میلادی و دستگیری وی در فرودگاه دبی به طور خودسرانه محبوس و طی این دوران به بیماری سل مبتلا شده است.

اظهارات وکلای این شهروند بریتانیایی حاکی از آن است که وی در معرض شماری از موارد نقض حقوق بشر، از جمله حبس‌های دراز مدت در سلول انفرادی و بازجویی‌های

^{۳۲} گزارش کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.icfuae.org.uk/press-releases/dr-mohammed-al-roken-should-be-released-month>

^{۳۳}Ryan Cornelius

خشونت‌آمیز بدون حضور نمایندگان حقوقی قرار گرفته است، پیش از آن که در سال ۲۰۱۰ متهم به کلاهبرداری و محکوم به تحمل ۱۰ سال حبس شود.

گفتنی است که وی دو ماه پیش از زمان آزادی خود در ماه مارس سال ۲۰۱۸ میلادی، محکوم به تحمل ۲۰ سال حبس دیگر بر اساس قانونی شد که پس از محکومیت نخست او توسط حکومت امارات به تصویب رسیده بود.

بر اساس گزارش روزنامه گاردین، کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل نقض حقوق بنیادین کورنلیس از سوی مقام‌های امارات متحده عربی را محکوم نموده و خواستار آزادی بی‌درنگ او، علاوه بر پرداخت غرامت به وی مطابق با حقوق بین‌الملل و همچنین انجام تحقیقات لازم در این زمینه شده است.

گفتنی است که این شهروند بریتانیایی در پی انجام مبادلات پیچیده تجاری که افراد قدرتمند اماراتی نیز در آن مشارکت داشتند، بازداشت و به حبس درآمده است.

در پایان این گزارش می‌خوانیم که کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل همچنین در زمینه رو به وخامت نهادن وضعیت سلامت کورنلیس ابراز نگرانی کرده و به صراحت خواستار آزادی بی‌درنگ او شده است تا بدین وسیله وی از درمان‌های لازم جهت مداوای بیماری سل بهره‌مند شود.^{۳۴}

۵- محاکمه «یو.ای.ای ۹۴»: مانعی بر سر راه پیشرفت سازمان دفاع از قربانیان خشونت

کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی در روز چهارشنبه ۲۵ خرداد ماه، در گزاره‌برگی (فکت‌شیت) به موضوع پرونده موسوم به «یو.ای.ای ۹۴» پرداخته است - محاکمه‌دسته جمعی ۹۴ فعال مدنی و حقوق بشری در سال ۲۰۱۳ میلادی که متهم به تلاش برای براندازی حکومت امارات شده، در حالی که خود این اتهامات را به شدت رد کرده‌اند.

گفتنی است که این محاکمه به محکومیت ۶۹ تن از این ۹۴ تن منجر شد که احکام حبس تا ۱۵ سال را دریافت کردند، در حالی که حکم ۸ تن از آنان غیاباً صادر شده بود. این

^{۳۴} گزارش روزنامه گاردین. قابل‌بازایی در لینک:

گزارش یاد آوری می‌کند که ۹۴ متهم مزبور در سال ۲۰۱۱ میلادی اقدام به امضا طوماری جهت درخواست از حکومت امارات متحده عربی به منظور اجرای مجموعه‌ای از اصلاحات دموکراتیک نموده بودند.

همچنین مقام‌های امارات به دلیل افزایش نگرانی‌ها از سرایت ناآرامی‌های جهان عرب به این کشور در سال ۲۰۱۱ میلادی، اقدام به حبس ۶۰ از شهروندان خود نمودند. این در حالی بود که متهمان شامل ۱۳ زن نیز می‌شدند که به رغم تفهیم اتهام، محکوم به حبس نشده و ۱۰ تن دیگر غیاباً مورد محاکمه قرار گرفتند.

بر اساس این گزارش، بازداشت‌شدگان به عضویت در سازمانی غیرقانونی و سری که قصد مقابله با بنیان‌های حکومت امارات به منظور کسب قدرت را داشته و همچنین برقراری تماس با نهادهای خارجی و گروه‌هایی به منظور اجراء طرح خود متهم شدند.

گفتنی است که گروه‌های حقوق بشری همچون عفو بین‌الملل و سازمان دیده‌بان حقوق بشر، عادلانه بودن این حبس‌ها و فرآیندهای حقوقی منجر به آن را مورد پرسش قرار داده‌اند.

در ادامه این گزارش می‌خوانیم که جیم مک‌گاورن^{۳۲}، نماینده کنگره ایالات متحده، در سال گذشته میلادی از حکومت امارات درخواست نموده تا عبدالسلام محمد درویش المرزوقی^{۳۳} یکی از زندانیان این پرونده، را آزاد نماید، چرا که از نگاه وی، پرونده المرزوقی نمودی از سوءرفتار امارات با معارضین بوده و موجب بروز تردید در زمینه تعهد این کشور به حاکمیت قانون شده است.

این در حالی است که سایر نهادهای حقوق بشری، از جمله سازمان عفو بین‌الملل نیز خواستاری پایان یافتن حبس ناعادلانه معارضین در این کشور شده‌اند.

در پایان این گزارش به سیاست بی‌رحمانه حکومت امارات در قبال فعالان اشاره شده است که آثار مخرب آن را می‌توان در ممانعت از فراهم آمدن امکان تماس میان محمد الصدیق^{۳۷} یکی از زندانیان پرونده «یو.ای.ای ۹۴» با دخترش اعلاء الصدیق^{۳۸} از فعالان

^{۳۲}Jim McGovern

^{۳۳}Abdulsalam Mohamed Darwish al-Marzooqi

^{۳۴}Mohamed al-Siddiq

^{۳۵}Alaa al-Siddiq

حقوق بشری، مشاهده کرد، پیش از آن که در سال گذشته میلادی بر اثر حادثه رانندگی جان خود را از دست بدهد.^{۳۹}

ب) موارد نقض حقوق بشر از سوی عربستان سعودی و امارات متحده عربی در سایر کشورهای منطقه

*ائتلاف به رهبری عربستان

۱- کشته شدن یک روزنامه‌نگار یمنی بر اثر انفجار بمب در خودرو

به گزارش فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران^{۴۰} در روز سه‌شنبه ۳۱ خرداد ماه ۱۴۰۱، صابر الحیدری^{۴۱}، روزنامه‌نگار سابق فعال در رسانه‌های خارجی در روز چهارشنبه ۲۵ خرداد ماه، بر اثر انفجار بمب کار گذاشته شده در خودروی خود در شهر عدن کشته شد و در پی آن، این فدراسیون و سندیکای روزنامه‌نگاران یمنی^{۴۲} این قتل را به شدت محکوم و خواهان اجراء عدالت با توجه به معافیت گسترده عاملان این گونه اقدامات از مجازات شدند.

بنا بر گزارش رسانه‌های خبری، انفجار مزبور علاوه بر کشتن الحیدری به مجروح شدن سایر مسافران این خودرو نیز انجامید. گفتنی است که وی در سال‌های اخیر علاوه بر فعالیت در وزارت اطلاع‌رسانی یمن با رسانه‌های بین‌المللی نیز همکاری کرده بود.

این در حالی است که تا کنون هیچ فرد یا گروهی مسئولیت این انفجار را بر عهده نگرفته است. این حمله یادآور انفجار مشابه بمب در خودرویی در ماه نوامبر سال ۲۰۲۱ میلادی است که دو روزنامه‌نگار را مورد هدف قرار داده و به کشته شدن راشا عبدا... الحرازی^{۴۳} و مجروح شدن همسرش، محمود الاطمی^{۴۴} انجامید.

^{۳۹} گزارش کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.icfuae.org.uk/research-and-publications-factsheets/uae-9۴-Drial-stumbling-block-towards-progress>

^{۴۰}International Federation of Journalists (IFJ)

^{۴۱}Saber al-Haidari

^{۴۲}Yemeni Journalists Syndicate (YJS)

^{۴۳}Rasha Abdullah al-Harazi

^{۴۴}Mahmud al-Atmi

فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران ضمن محکوم نمودن حملات مکرر به روزنامه‌نگاران و قتل آن‌ها، یأس خود از ناکارآمدی مقام‌های یمنی در زمینه انتشار نتایج حاصل از تحقیقات مربوط به ترورهای پیشین در شهر عدن را ابراز داشته است. این نهاد بین‌المللی در ادامه تأکید کرده است که مقام‌های محلی و نیروهای امنیتی این شهر باید مسئولیت قانونی خود در راستای حمایت از روزنامه‌نگاران و انجام تحقیق در زمینه مورد حمله قرار گرفتن آن‌ها را بپذیرا شوند.

بنا بر این گزارش، فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران و سندیکای روزنامه‌نگاران یمنی درخواست توقف اضطراری حملات سیستماتیک علیه روزنامه‌نگاران یمنی فعال در رسانه‌های بین‌المللی و مسئول به شمار آوردن عاملان آن‌ها در راستای مقابله با معافیت جهانی این گونه جرائم از مجازات را ارائه داده‌اند، همچنین کارزار سیستماتیک نفرت‌پراکنی و ترغیب به خشونت علیه اهالی رسانه در این کشور را محکوم نموده و خواستار انجام تحقیقات جدی توسط دولت در این رابطه و اطلاع‌رسانی در زمینه نتایج آن به خانواده، سندیکای روزنامه‌نگاران و عموم مردم شده‌اند.^{۴۵}

۲- گزارش برنامه جهانی غذای سازمان ملل در زمینه وضعیت یمن

پایگاه اینترنتی ریلیف‌وب^{۴۶} در روز سه‌شنبه ۳۱ خرداد ماه ۱۴۰۱، گزارش وضعیت یمن از نگاه برنامه جهانی غذای سازمان ملل تا روز پنجم ماه مه سال جاری میلادی ارائه داده است که بر اساس آن ۱۹ میلیون تن از مردم این کشور در ناامنی غذایی به سر می‌برند، ۱۶۱ هزار تن شرایط شبه‌قحطی را تجربه می‌کنند، ۳،۵ میلیون نفر از سوء‌تغذیه حاد رنج می‌برند و ۷،۴ میلیون نفر نیز در ماه مه از کمک‌های برنامه جهانی غذا بهره‌مند شده‌اند.

^{۴۵} گزارش فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران. قابل بازیابی در لینک:

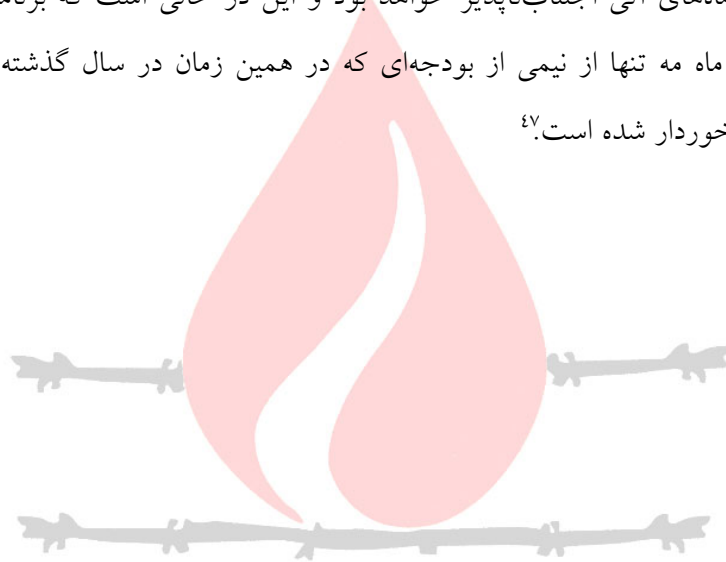
<https://www.ifj.org/media-centre/news/detail/category/press-releases/article/yemen-journalist-killed-in-a-car-bomb.html>

^{۴۶}ReliefWeb

بنا بر این گزارش، برنامه جهانی غذای سازمان ملل در ماه مه به دلیل کمبود بودجه ناگزیر به تعلیق تمامی فعالیت‌های معیشتی خود در یمن شده است.

این در حالی است که این نهاد با اختلال‌هایی در زمینه تأمین مواد غذایی ویژه مغذی نیز مواجه شده که به همراه معضل کمبود بودجه، انتظار می‌رود به گونه قابل ملاحظه‌ای بر اقدامات این سازمان در یمن طی ماه‌های آتی تأثیر بگذارد.

این گزارش در پایان تأکید می‌کند که در صورت عدم تأمین اضطراری بودجه لازم، قطع کمک‌ها در ماه‌های آتی اجتناب‌ناپذیر خواهد بود و این در حالی است که برنامه جهانی غذا تا پایان ماه مه تنها از نیمی از بودجه‌ای که در همین زمان در سال گذشته دریافت کرده بود، برخوردار شده است.^{۴۷}

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

^{۴۷} گزارش پایگاه اینترنتی ریلیف‌وب. قابل بازیابی در لینک: